

Vlaamse overheid

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
VASTSTELLING VAN EEN ONTWERP VAN LIJST VAN VOOR BESCHERMING VATBARE
MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006 en 28 juni 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische, historische in casu architectuurhistorische, artistieke en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Ursulinenklooster met bijhorende kapel, gelegen te Overpelt (Overpelt), Kloosterstraat 11;

bekend ten kadaster:

Overpelt, 1e afdeling, sectie B, perceelnummers 282D2/DEEL, 282K2.

2° Wegens de historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

lagere school, naaischool, school voor secundair onderwijs, boerderij van het ursulinenklooster, H. Hartkapel, Calvarieberg en beelden in de tuin, gelegen te

Overpelt (Overpelt), Kloosterstraat 11, 13, 15, 17;

bekend ten kadaster:

Overpelt, 1e afdeling, sectie B, perceelnummers 274H, 277L, 278D3, 280A, 280C, 281G, 281K, 281L, 282A2, 282B2, 282D2/DEEL, 282F2, 282G2, 282H2, 282L2.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische waarde van het monument wordt als volgt omschreven: :

Van het eclectische, overwegend bakstenen geheel, met neogotische en neo-Vlaamse-renaissance-inslag bij het klooster en met neogotische kapel, werd de eerste steen gelegd in 1901. De nieuwe kapel dateert van 1909-10. Het complex was het moederklooster van de zusters ursulinen van het bisdom Luik. Later kwamen daar nog een boerderij, een Lourdesgrot, beelden en een gecementeerde Heilig Hartkapel in de tuin bij.

Architectuurhistorisch is vooral het voor België zeer vroege gebruik van gewapend beton als bouw materiaal voor de kapel uniek te noemen. De Engelse neogotische stijl, onder meer gekenmerkt door verticalisme en een koortoren, verhoogt de betekeniswaarde. Deze elementen werden ook beklemtoond in de studie van Thomas Coomans over kerken in neostijlen in Vlaanderen, waarin sterk werd aangedrongen op bescherming. De behouden interieurelementen van de kapel maken van het bedehuis een "gesamtkunstwerk". Het latere bakstenen parement zorgt bovendien voor een boeiende ontwikkelingsgeschiedenis.

De artistieke waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

In verband met de *artistieke waarde* kan geponeerd worden dat het om een van de meest monumentale ensembles gaat die door bouwmeester Hyacinth Martens werden opgetrokken. De architecturale activiteit van kanunnik Jan Broux, gelegenheidsarchitect en ontwerper van de kapel, is uitzonderlijk te noemen.

De sociaal-culturele waarde van het monument wordt als volgt omschreven:

De gebouwen getuigen van een lange traditie van kloosterleven en opvoedkundige activiteit, van 1901 tot vandaag de dag. De kapel vervult nog steeds zijn oorspronkelijke gebedsfunctie. Daar de kapel enkel toegankelijk is via het kloostercomplex, is bescherming van het geheel wenselijk.

De waarden van het dorpsgezicht worden als volgt omschreven:

De lagere school van 1902 (naar ontwerp van Hyacinth Martens), verhoogd in 1938 door Jef Perriëns, de voormalige naaischool van 1928-29, in de jaren 1930 vergroot en uitgebreid door Perriëns, getuigen van de **historische** en **architectuurhistorische** belangrijke bouwactiviteit van Hyacinth Martens uit Stevoort, een voor Limburg en Vlaanderen representatieve neogotische bouwmeester, van architect Jef Perriëns uit Overpelt en van twee Overpeltse ursulinen als gelegenheidsarchitecten.

Deze gebouwen zijn tevens **sociaal-culturele** getuigen van de jarenlange pedagogische activiteiten van de ursulinengemeenschap.

Ook de boerderij van het klooster (1908-1909), weerom ontworpen door Hyacinth Martens, de H. Hartkapel, de heiligenbeelden in de tuin (circa 1928-1929) en de Calvarieberg (1933) maken integraal deel uit van het complex en geven op **historisch, architectuurhistorisch** en **sociaal-cultureel** vlak blijk van een rijke geschiedenis van bouwactiviteit, arbeid en devotie.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

07 SEP. 2007

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a long horizontal stroke followed by a vertical stroke that curves slightly to the right at the top.

Dirk VAN MECHELEN